

Số: /DBQG

Hà Nội, ngày tháng 3 năm 2021

**BẢN TIN CẬP NHẬT VỀ HIỆN TƯỢNG ENSO
VÀ NHẬN ĐỊNH XU THẾ KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
TỪ THÁNG 4 ĐẾN THÁNG 9 NĂM 2021**

I. DIỄN BIẾN KHÍ TƯỢNG, THỦY VĂN, HẢI VĂN (từ tháng 02/2021 đến nửa đầu tháng 3/2021)

1.1. Khí tượng

1.1.1. Hiện tượng ENSO

Hiện tại, chuẩn sai nhiệt độ bề mặt biển ở khu vực trung tâm Thái Bình Dương (khu vực NINO3.4) là $-0,7^{\circ}\text{C}$ trong tuần đầu tháng 3/2021, vẫn duy trì ở mức tương đương so với tuần đầu tháng 02/2021.

1.1.2. Lượng mưa và mưa lớn diện rộng

Tổng lượng mưa (TLM) trong tháng 02/2021 trên các khu vực Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ phổ biến cao hơn từ 20-50mm so với trung bình nhiều năm (TBNN), riêng tại khu vực phía Tây Bắc Bắc Bộ cao hơn từ 50-80mm, có nơi cao hơn. Các khu vực khác phổ biến thiếu hụt, đặc biệt ở khu vực Trung và Nam Trung Bộ thấp hơn từ 10-30mm so với TBNN cùng thời kỳ. Sang đến nửa đầu tháng 3 TLM trên cả nước phổ biến thiếu hụt.

Từ tháng 02 đến nửa đầu tháng 3/2021, đáng chú ý nhất là đợt mưa từ đêm 07 đến đêm 09/02, do chịu ảnh hưởng của rãnh gió Tây trên cao kết hợp với không khí lạnh nên Bắc Bộ và các tỉnh từ Thanh Hóa đến Quảng Ngãi có mưa, mưa rào và có nơi có dông, trời chuyển rét; trong đó Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ lượng mưa đạt cấp mưa vừa, mưa to với lượng mưa phổ biến 30-70mm, một số nơi có lượng mưa trên 100mm như: Pha Đin 114mm, Tuần Giáo 107mm, Mường Lay 103mm, Sa Pa 130mm,... Đặc biệt, mưa đá đã xảy ra tại một số địa điểm của Lai Châu như: Chăn Nưa (Sìn Hồ), Nậm Pì (Nậm Nhùn) và mưa tuyết đã xảy ra trên đỉnh Fansipan.

Đợt mưa từ ngày 09-10/3 do chịu ảnh hưởng của rìa Tây Nam lưỡi áp cao lục địa được tăng cường yếu kết hợp với hội tụ gió trên mực 1500m nên khu vực vùng núi Bắc Bộ có mưa, mưa rào rải rác và có nơi có dông. Trong đó, vào khoảng 19h ngày 10/3 tại Mộc Châu (Sơn La) xuất hiện trận mưa đá bất thường với mật độ dày đặc.

1.1.3. Nhiệt độ, không khí lạnh

+ Không khí lạnh (KKL):

Từ tháng 02 đến nửa đầu tháng 3/2021 đã xảy ra 05 đợt KKL vào các ngày: 08/02, 16/02, 26/02, 01/3, 06/3. Các đợt KKL trong thời kỳ này hoạt động không mạnh. Trong đó, đáng lưu ý nhất là đợt KKL vào tối 08/02, KKL đã ảnh hưởng đến hầu hết các nơi ở vùng núi Bắc Bộ. Sau đó, KKL đã ảnh hưởng đến hầu hết các tỉnh ở Bắc Trung Bộ gây ra có mưa vừa, mưa to ở Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ. Nền nhiệt độ cao nhất giảm 4-7⁰C, có nơi giảm trên 9⁰C; nhiệt độ thấp nhất giảm 2-4⁰C (nhiệt độ thấp nhất ở một số nơi: Sìn Hồ 4,8⁰C, Mẫu Sơn 7,0⁰C, Trùng Khánh 8,1⁰C, Lạng Sơn 9,4⁰C, Sa Pa 5,8⁰C,...). Ở Vịnh Bắc Bộ có gió Đông Bắc mạnh cấp 6, giật cấp 7. Vào chiều tối ngày 01/3, một đợt KKL ảnh hưởng đến khu vực Bắc Bộ (trừ tỉnh Lai Châu và Điện Biên) và các tỉnh từ Thanh Hóa đến Thừa Thiên Huế. Nền nhiệt độ cao nhất giảm 2-4⁰C, nhiệt độ thấp nhất giảm 1-3⁰C (nhiệt độ thấp nhất ở một số nơi: Mẫu Sơn 7,1⁰C, Trùng Khánh 13,2⁰C, Tam Đảo 13,3⁰C, Đồng Văn 12,4⁰C, Sa Pa 9,1⁰C,...). Ở Vịnh Bắc Bộ có gió Đông Bắc mạnh cấp 6, giật cấp 8.

+ Nắng nóng:

Từ ngày 04-07/3, nắng nóng đã xảy ra trên diện rộng ở các tỉnh miền Đông Nam Bộ với nhiệt độ cao nhất đạt từ 35-37⁰C, một số nơi cao hơn như Đồng Phú (Bình Phước) 37,7⁰C, Biên Hòa (Đồng Nai) 37,4⁰C. Nắng nóng thuyên giảm trong 02 ngày 08-09/3, sang đến 10/3 nắng nóng lại quay trở lại với nền nhiệt độ tăng dần.

+ Nhiệt độ trung bình:

Nhiệt độ trung bình tháng 02/2021 trên các khu vực Bắc Bộ, Bắc và Trung Trung Bộ phổ biến cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ, đặc biệt ở khu vực Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ cao hơn tới 2,0-3,0⁰C, có nơi cao hơn. Đối với khu vực Nam Trung Bộ và Nam Bộ thấp hơn TBNN từ 0,5-1,0⁰C.

Trong nửa đầu tháng 3/2021, nhiệt độ trung bình trên cả nước phổ biến cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ; trong đó khu vực Bắc Bộ, Bắc và Trung Trung Bộ cao hơn từ 0,5-1,5⁰C, có nơi cao hơn.

1.2. Thủy văn

Khu vực Bắc Bộ:

Nguồn nước các sông ở khu vực Bắc Bộ từ tháng 2/2021 đến tháng 3/2021 thấp hơn TBNN từ 10-30%, đặc biệt thiếu hụt tại hạ lưu sông Lô và sông Thao từ 60-90%, riêng thượng lưu sông Gâm và sông Chảy cao hơn TBNN khoảng 10%.

Mực nước thấp nhất cùng kỳ chuỗi quan trắc liên tục xuất hiện ở hạ lưu sông Lô tại trạm Tuyên Quang.

Tình hình hồ chứa: Các hồ thủy điện lớn khu vực Bắc Bộ đã tăng cường

cấp nước 03 đợt phục vụ Đổ ải vụ Đông Xuân năm 2021. Tổng lượng nước các hồ chứa cấp nước trong 03 đợt đổ ải khoảng 5,14 tỷ m³. Mức nước trung bình trạm thủy văn Hà Nội trong thời kỳ Đổ ải đạt từ 1,70-2,0m, cao nhất 2,20m (ngày 31/01). Tính đến thời điểm hiện nay, tổng dung tích các hồ chứa thủy điện lớn trên sông Hồng đạt từ 50-80% dung tích thiết kế (DTTK), cao hơn năm 2021 khoảng 3,28 tỉ m³. Các hồ chứa thủy lợi có dung tích trữ phổ biến đạt từ 40-90% DTTK.

Khu vực Trung Bộ, Tây Nguyên:

Từ tháng 02 đến nửa đầu tháng 3/2021, mực nước trên các sông ở Trung Bộ và khu vực Tây Nguyên biến đổi chậm và theo xu thế xuống dần.

Lượng dòng chảy trên các sông ở Trung Bộ phổ biến ở mức thấp hơn TBNN cùng kỳ từ 20-60%; riêng các sông từ Thừa Thiên Huế đến Quảng Ngãi, Khánh Hòa và khu vực Tây Nguyên cao hơn TBNN cùng kỳ từ 20-75%.

Tình hình hồ chứa nửa đầu tháng 3/2021:

Dung tích các hồ chứa thủy lợi vừa và lớn tại các tỉnh ở Trung Bộ và khu vực Tây Nguyên phổ biến đạt từ 57-90% DTTK, các hồ ở miền Đông Nam Bộ đạt 50-70% DTTK.

Mức nước các hồ chứa thủy điện vừa và lớn ở Trung Bộ và khu vực Tây Nguyên ở mức thấp hơn từ 2,5-7,0m, một số hồ đạt thấp hơn 11,0m. Dung tích hiện tại của các hồ chứa thủy điện phổ biến đạt từ 70-90% dung tích hồ chứa.

Khu vực Nam Bộ:

Từ tháng 02 đến nửa đầu tháng 3/2021, mực nước tại các trạm trên dòng chính sông Mê Công biến đổi chậm và ở mức thấp hơn TBNN (2012-2020) từ 0,1-1,7m. Tổng lượng dòng chảy từ thượng nguồn sông Mê Công (trạm Kratie-Campuchia) về hạ lưu ở mức thấp hơn 16-18% so với TBNN và cao hơn 20-40% so với cùng kỳ năm 2020.

Mức nước đầu nguồn sông Cửu Long biến đổi chậm và ở mức cao hơn TBNN 0,5-0,8m. xâm nhập mặn có xu thế tăng cao vào những ngày đầu, cuối tháng 02 và nửa đầu tháng 3/2021; ranh mặn 4g/l ở các cửa sông Cửu Long khoảng 50-65km, trên các sông Vàm Cỏ khoảng 67-85km; sông Cái Lớn từ 35-48km.

1.3. Hải văn

Do ảnh hưởng của những đợt KKL từ tháng 02 đến nửa đầu tháng 3/2021 nên ở Vịnh Bắc Bộ, vùng biển ngoài khơi Trung Bộ và vùng biển phía Nam đã có sóng cao 1,5-2,5m, biển động nhẹ. Theo số liệu quan trắc sóng từ vệ tinh cho thấy, đợt KKL đầu tháng 02/2021 đã gây sóng cao 3-4m trên khu vực Bắc và giữa Biển Đông.

Theo số liệu quan trắc mực nước tại trạm hải văn Vũng Tàu từ tháng cho thấy có 01 đợt triều cường ở mức cao trên 4m xuất hiện vào ngày 14/01/2021 (mức nước cao nhất ngày quan trắc tại trạm hải văn Vũng Tàu đạt 4,24m).

II. DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG, THỦY VĂN, HẢI VĂN (từ tháng 4-9/2021)

2.1. Hiện tượng ENSO

Xu thế nhiệt độ mặt nước biển khu vực trung tâm Thái Bình Dương tiếp tục trong pha lạnh và hiện tượng La Nina còn duy trì từ nay đến khoảng tháng 4-5/2021 với xác suất khoảng 60%, sau đó sẽ chuyển dần sang trạng thái trung tính vào cuối mùa hè và mùa thu năm 2021.

2.2. Bão, áp thấp nhiệt đới (ATNĐ) và các hiện tượng thời tiết nguy hiểm

Dự báo, từ nay đến khoảng tháng 5/2021 ít có khả năng xuất hiện bão và ATNĐ trên Biển Đông; giai đoạn tháng 6-7/2021 bão và ATNĐ có khả năng bắt đầu hoạt động ở vùng biển phía Bắc Biển Đông và gia tăng tần suất trong những tháng tiếp theo, nhiều khả năng sẽ ảnh hưởng đến khu vực Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ trong những tháng 8-9/2021. Đề phòng các cơn bão mạnh, có hướng di chuyển phức tạp và gây gió mạnh trên biển trong các tháng mùa mưa bão năm 2021.

Trong các tháng chuyển mùa (từ tháng 4-6/2021) đề phòng xuất hiện các hiện tượng thời tiết nguy hiểm như dông, sét, lốc, mưa đá trên phạm vi toàn quốc.

2.3. Nhiệt độ và nắng nóng

Nhiệt độ trung bình trong các tháng 4-5/2021 trên cả nước phổ biến xấp xỉ TBNN cùng thời kỳ, riêng khu vực Bắc và Trung Trung Bộ trong tháng 4/2021 nhiệt độ thấp hơn TBNN cùng thời kỳ khoảng $0,5^0-1,0^0C$.

Từ tháng 6-9/2021 nhiệt độ trên cả nước phổ biến ở mức xấp xỉ TBNN cùng thời kỳ.

Nắng nóng tại khu vực Bắc Bộ và Trung Bộ không gay gắt và kéo dài như năm 2020.

2.4. Lượng mưa

- Khu vực Bắc Bộ:

Từ tháng 4-9/2021 TLM phổ biến xấp xỉ so với TBNN cùng thời kỳ, riêng tháng 5 và các tháng 8-9 TLM có xu hướng cao hơn TBNN cùng thời kỳ khoảng 10-20%.

- Khu vực Trung Bộ:

Trong tháng 4-5/2021 TLM phổ biến cao hơn với TBNN cùng thời kỳ từ 10-20%, sang tháng 6-7/2021 TLM ở khu vực phổ biến xấp xỉ so với TBNN, riêng trong tháng 8-9/2021 TLM có khả năng thiếu hụt từ 10-20% so với TBNN cùng thời kỳ.

- Khu vực Tây Nguyên và Nam Bộ:

Trong các tháng 4-5/2021 TLM ở khu vực phổ biến cao hơn so với TBNN từ 10-20%, trong tháng 6-7/2021 TLM ở mức xấp xỉ so với TBNN, riêng hai tháng 8-9/2021 TLM có xu hướng thiếu hụt từ 10-20% so với TBNN cùng thời kỳ. *Mùa mưa có khả năng đến sớm trên khu vực Tây Nguyên và Nam Bộ, từ khoảng nửa cuối tháng 4 sang nửa đầu tháng 5/2021.*

2.5. Thủy văn

Bắc Bộ:

Nguồn nước từ tháng 4-9/2021 trên các lưu vực sông phổ biến thiếu hụt từ 20-30%, thiếu hụt nhiều trên lưu vực sông Thao, hạ lưu sông Lô. Từ tháng 6-9, trên các lưu vực sông khu vực Bắc Bộ xuất hiện các đợt lũ, đỉnh lũ trên các sông phổ biến ở mức BĐ1-BĐ2. Nguy cơ lũ quét và sạt lở đất xuất hiện sớm tại vùng núi khu vực Tây Bắc và Việt Bắc.

Trung Bộ, Tây Nguyên:

Từ nửa cuối tháng 3 đến tháng 5/2021, mực nước trên các sông ở Trung Bộ và khu vực Tây Nguyên biến đổi chậm và theo xu thế xuống dần. Lưu lượng dòng chảy trên phần lớn các sông ở Trung Bộ và khu vực Tây Nguyên phổ biến ở mức xấp xỉ và thấp hơn TBNN cùng kỳ từ 15-40%; riêng các sông từ Thừa Thiên Huế đến Quảng Ngãi cao hơn TBNN cùng kỳ từ 20-30%.

Từ tháng 6 đến tháng 9/2021, trên các sông ở Bắc Trung Bộ và khu vực Tây Nguyên có khả năng xuất hiện 02-03 đợt lũ và dao động, mực nước trên các sông khác có dao động. Lưu lượng dòng chảy trên phần lớn các sông ở Trung Bộ và khu vực Tây Nguyên phổ biến ở mức xấp xỉ và thấp hơn TBNN cùng kỳ từ 25-60%, một số sông thấp hơn trên 60%. Trên một số sông có khả năng xuất hiện mực nước quan trắc thấp nhất trong chuỗi số liệu quan trắc cùng kỳ.

Trong tháng 4/2021, nguy cơ xảy ra khô hạn, thiếu nước cục bộ tại các tỉnh Nghệ An, Ninh Thuận, Bình Thuận và khu vực Tây Nguyên, sau đó mở rộng ra các tỉnh khác ở Trung Bộ, tình trạng khô hạn gay gắt hơn tại những nơi ngoài vùng cấp nước của công trình thủy lợi, gây ảnh hưởng đến sinh hoạt và sản xuất.

Nam Bộ:

Từ nay đến cuối tháng 4/2021, tại Đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL) khả năng xuất hiện thêm 03-04 đợt xâm nhập mặn tăng cao, ở cửa sông Cửu Long khả năng tập trung trong thời kỳ từ 27/3-02/4; các sông Vàm Cỏ trong thời kỳ từ 09-14/4, 24-30/4, trên sông Cái Lớn trong thời kỳ 31/3-07/4, 15-24/4. Đến tháng 5/2021 xâm nhập mặn có xu thế giảm dần.

Tình hình xâm nhập mặn ở ĐBSCL phụ thuộc vào nguồn nước từ thượng nguồn sông Mê Công, triều cường và còn nhiều biến động trong thời gian tới. Các địa phương ở vùng đồng bằng Nam Bộ cần cập nhật kịp thời các thông tin

dự báo KTTV và có các biện pháp chủ động phòng chống hạn hán, xâm nhập mặn.

Từ tháng 6-9/2021, là thời kỳ mùa lũ trên sông Mê Công và đầu nguồn sông Cửu Long. Đỉnh lũ nằm ở đầu nguồn sông Cửu Long có khả năng ở mức BĐ1-BĐ2, thấp hơn đỉnh lũ TBNN từ 0,2-0,4m.

2.6. Hải văn

Từ cuối tháng 3/2021 đến tháng 5/2021 tại khu vực ven biển Nam Bộ sẽ xuất hiện 02 đợt triều cường vào các ngày 30/3-01/4/2021 và 28/4-01/5/2021. Các đợt triều cường này có khả năng cao hơn đợt triều cường đầu tháng 3/2021 nhưng thấp hơn đợt triều cường tháng 01/2021.

Từ tháng 6/2021 do có khả năng gió mùa Tây Nam hoạt động mạnh nên ở vùng biển ngoài khơi khu vực phía nam sóng biển có thể đạt 2-3m gây biển động. Vùng ven biển các tỉnh khu vực Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ cần lưu ý đề phòng sóng lớn kết hợp với nước dâng do ảnh hưởng của bão trong tháng 8-9/2021.

Bản tin dự báo khí tượng thủy văn thời hạn mùa tiếp theo được phát hành vào ngày 15 tháng 4 năm 2021.

Nơi nhận:

- Lãnh đạo Bộ TN&MT;
- Bộ NN&PTNT;
- Văn phòng Ban Chỉ đạo Trung ương về PCTT;
- Văn phòng UBQG UPSC thiên tai&TKCN;
- Đài Tiếng nói Việt Nam; Đài Truyền hình Việt Nam;
- Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng (Bộ QP);
- Cục BĐKH; Cục Quản lý TNN;
- Viện KTTV&BĐKH; Viện ĐC&KS;
- Lãnh đạo Tổng cục KTTV;
- Các đơn vị thuộc Tổng cục KTTV;
- Lãnh đạo Trung tâm, các phòng chuyên môn;
- Lưu: VT, ĐBKH. ĐH. 45.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Hoàng Phúc Lâm